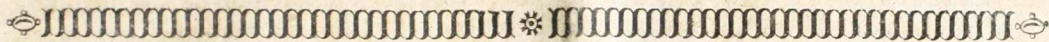

Erdélyi Híradó

Szombaton, $\frac{2}{19}$ (Februárius' 19-dikén) 1831

Új Pápa—Nagybritannia—Frantziaország—Belgaország—Svájtz—Németország—Austria—Gallitzia
Lengyelország—Hrdetés 2 szor—Ember-Keresés—Nzti. Társalkodó 8-dik Szám

ÚJ PÁPA

Fébr. 2-dikán választatott Cappelari Maurus (született Bellunoban sept. 18-dikán, 1765) ŐEminentiaja Pápanak 32 szózáttal, és XVI-dik Gergely nevet velt magára.

NAGYBRITANNIA

A' Peel és Comp. intselkedése az a' hír, hogy az ánglus Ministerium megváltozása okául adják a' Brougham és Althorp Lordok' hajólhatatlanságát a' Reform-kérésre-nézve. Még, azzal is biztatták magokat, hogy Wellington Hg. újra Premierminister lenne. — Ugy gondolják, hogy a' dublini Jury (Esküttek' törvényszéke) felszabadította O'Connel Urat.

London, jan. 29. — Hat első rangu hadihajók készítik-fel magokat Portsmouthban. A' Journálok nem győzik találgatni, hová és mi végre fognak azok küldettni.

Irlandból foljvást nyugtalanító tudósítások jönnek. — A' Vice Királyt jan. 25-kén Dublinban, midőn lovagolni meane, egy tsoport nép környülvén, elsöben szitokkal köszöntötte, után sárral és kövekkel meghajigálta, úgy hogy alig tudott állók megmenekedni palotájába, hová a' néptsoportnak kiabálásai kísérték.

Az O'Connel' pere jan. 24-kén elkezdő-

dött. Azt hiszik, hogy a' nagy Jury bünsőnek fogja társaival együtt mondani.

FRANTZIAORSZÁG

A' Temps ezt mondja: "Úgy beszélnek, hogy a' Konstantin Nagyherceg' palotájában, Varsóban, egy plánomot találtak volna, mellyet Diebits Gen. a' Frantziaországba-beütés' módjáról írt volna; hogy ez a' fontos documentumot egy lengyel Agens éppen most akarja kinyomtattatni. — Lehetetlen hogy ez hazugság ne volna még akkor is, ha már ki van nyomtatva.

A' Constitutionnel és az Echo du nord, az itt következőket említik, mint tagjait, a' Lafayette Gen. Elölülése alatt Párisban felállott lengyel Biztosságnak: Jourdan Marsal, Lamarque, Fabvier, Decaen és Subervie Generálok, Duc de Choiseul, Lasteyrie Gróf, Victor de Tracy, Dupont (de l' Eure), Mauguin, Salverte, Daunou, a' 3 Berenger Poéták, Victor Hugo és Casimir Delavigne; azonkívül, a' Courrier Français Redactorát (Chatelain), a' Nationalét (Carrel), a' Constitutionnelét (Cauchois-Lemaire) és a' Revue Encyclopedique' Redactorát (Julien).

Celles Gróf nagy sietséggel ment Párisból haza Brüssselbe jan. 26-dikán; hihető, azért, hogy a' Fejedelem' elválasztása ne úgy üssön-ki, a' mint neki indult volt.

BELGAORSZÁG

Azon Kérőírások között, mellyek jan. 25-dikén a' belgiumi nemzeti Congressben szóba-jöttek, egynehány találkozott olyan, mellyeket ántwerpeni, brüsseli, genti, nivellesi, doorniki, námuri és brüggei lakosok írták alá, a' miot mondják 2000-en, kik a' Leuchtenberg Hertzeg' választatását sürgették. Egy a' Congress' titoknokjai közzül, felolvasott ennek 47 tagját, kik azt a' javallatot írták alá, hogy Nemours Hget. válasszák a' Belgák' Királyának. Az aláírtak között voltak: a' Congress' Elölülője, Gerlache, Barthelemy, van Robaulx, Gendebien, Felix van Merode, Ch. van Brouckere, van Secus az idős, Huysman d'Annecroix és mások. Felállott először Barthelemy Úr a' javallat' védelmére: "Az a' javallat, úgymond, mely a' Nemours Hg. választását a' belga thronusra kívánja, törvényes kívánságokból és a' környületek' szükségéből, melyben vagyunk számtalozott. Az igaz hogy, ámbár Frantziaország kedvetlensége, bizonyos, a' Leuchtenberg Hg. választásához ragaszkodnak: úgy de ez által azon egy Szövetségesünkkel is ellenségeskedésben állunk; határunkat a' jövendő ütközetek' mezejébe teszik; lemondunk minden hasznonról, a' mit Frantziaországtól várhatunk; 's azon hiú képzetnek áldozzuk-fel reménységünket, hogy már, egy Főfő, saját választásunk, — egy Főfő, segedelem nélkül, mely hogy ezt találjon, kényszerítette magát intézeteink' ellensége' karjai közzé vetni. Illyen fekvésünkben tartottuk mi azt jobbnak, inkább szemre-hányásoknak tenni-ki magunkat, hogy mi a' frantzia Monárcha' atyai jóságára számot-tartunk, mint-sem hogy az illendőség' parantsolatira nem-ügyeltünk. Azt vethetik ugyan ellenünk, hogy valami megeshető vissza-vetésnek fogjuk magunkat kitenni: de, vizsgáljuk-

meg tsak, valjon az ezelőtt már egy hónappal kimondott nem-akarás, elmúlhatatlanul vissza-húzhatatlan természetű volt-é? — Bizonyosan nem; sőt-inkább tsak feltételes volt az; sőt, merjük állítani, hogy annak semmi realis oka nem volt. Az attól-tartásnak, hogy Frantziaországot betsület-vadászással fognák vádolni, 's ez által mindennel-köz haború következne-be, nintsen többé helye: mert, mi vagyunk azok, kik ismételve fírasztjuk Frantziaországot kívánságainkal, és, tsupán magunk' hasznát keresve, nem pedig oda dolgozunk, hogy valami betsület-hajhászónak akarnánk műszere lenni. Anglia' megnyugtatóására, tsak azt kelle megállítani, hogy Ántwerpen soha-se fog hadi készülétek' kikötőjévé változtatni. Nem volna tehat tulajdonúl semmi, a' mit óhajtásunknak ellene lehetne állítani. Gerlache Úr kinyilatkozotta, hogy különösen Nemours Hgre. adja szózatját; mert a' Leuchtenberg Hg. választása, bizonyosan hebehurgyaság volna. — Még is, ugyanazon nap' délután, diadalmi pompával hordozta a' népsokaság a' Leuchtenberg Hg. megkoronázott képét, éppen akkor, mikor a' gyűlés széjjel oszlott.

Mindezek után, Brüsselből, febr. 5-dikéről, délutánról, az a' legújabb tudósítás érkezett, hogy a' belga nemzeti-Congress Nemours Hertzeget választotta Belga - Királynak.

Azon 3 levelezés között, mellyeket Aerschot (olv. Árszkot Gróf) a' belga nemzeti Congress elébe terjesztett jan. 24-dikén, a' frantzia külső Ministeré Celles Grófhhoz, legnevezetesebb, mely itt következik; de ennek is tsak az értelmét, a' más kettőt pedig éppen nem férkeztethetjük ide. A' Sebastiani Gróf' felelete tehat a' Celles Gróf' levelére Párisban, jan. 23-dikán, ez:

Alatt írt, a' Celles Gróf' tegnapi leve-

lére nem adhat megalázító feleletet, mely a' Congress' minden végzéseiben fenn forogó kérdéseket kimerítené oly' fontos tárgyakban, mint már a' Fejedelemválasztás, bírtok-nagyobbítás, kereskedés' szervezetei és szövetség' természete — mind Belgiumban. A' Fejedelem-választás, oly' foglalatosság, melytől Belgiumnak jövő sorsa fog függeni. Alig lehetne annak jó megfontolására időt és szorgalmat elegendőt fordítani. Mert, ha bár az ezen választáshoz járuló szabadság határtalan; még is csak azt tanácsolja a' bölts politika, hogy ha Belgium az európai Hatalmak között független státussá lett, és oly' fontos helyet foglalt-el, ezen jussával élésben, tekintettel és kedvezéssel tudja magát viselni más Hatalmakhoz. Úgy látzik, rövid időt szabott magának ehhez. A' bírtok' kiterjedésének, nem lehet megessen a' tárgyhoz közöket-tartó Hatalmak' együtt munkálódása nélkül. Frantziaország mindég szemmel fogja azt tartani, hogy ez a' kiterjedés olyan természetű legyen, mely a' belga Státusnak természeti, könnyen védelmezhető határszélek tétessenek bizonyosokká, és gondoskodni kell földmiveléséről, szorgalmáról és kereskedési hasznáról. Ezen tekintetben, nem lehet Frantziaország' hatós segedelmét kétségbe hozni; mely már oly' sok bizonyoságát mutatta jóakaró gondoskodásának egy olyan nemzet eránt, mely oly' soká volt neki magának egy része, melyet ő nem szünik-meg mint tagját a' nagy frantzia familiának tekinteni, és a' mellyért ő mindent elkövetett, a' mit-csak ekkorig lehetett; — Hollandtól-elválását és saját tőkélletes függetlenségét. A' kereskedési tárgyak úgy össze vannak bonyolodva, hogy nekem lehetetlen volna most áról értekezniem. Hanem, meggyőződhetik felőlle Belgium, hogy neki Frantziaország minden hasznát meg fog-szerezni, mellyek az

ő maga' kereset-szorgalmával és kereskedésével megegyeztetethető. Egy új és független Státusnak, nem kell a' szövetségkötést mohón kapni. A' mi a' Frantziaország' szövetségét illeti; örökre bizonyos az Belgiumnak. Tudják azt a' Belgák minő hasznos volt ez a' szövetség nekik; és nem szükség' nekik a' Király' ország-lószéke' szeretettel teljes gondoskodásának folytatásán kételkedniük.

Horácz Sebastiani.

SVÁJTZ

Egy új péld a' tiszta Democraticum principium' bevételére, találatik St. Gallen Cantonban. Azon specialis konstitúció' értelme, mellyet a' jan. 1-sőjén egybe-gyűlt Konstitúziótanáts 2 hét alatt kidolgozott, és a' hónap' 14-dikén ki hirdetett, ebből áll: "A' Konstitúziótanáts, a' Konstitúciónak első és valódi elrendeltetéséül, melyből minden többi folj, azt a' kinyilatkoztatást határozta-meg, hogy a' St. Galleni nép, mely a' Svájtz-szövetségben, saját, szabad és magától függő Státus, olyan nép, mely magának maga adja saját konstitúzióját. E' szerént tehát, egyszer és végtéppen megállapította, hogy a' Státus' legfőbb hatalma az ő' pólgarjainak egészében magában fekszik; megállapított, hogy annak következéséül, a' törvényszerzés' jussával maga él a' nép; és így, egyedül azon törvények szerént kell annak igazgattatnia, mellyeket az a' maga' szabad akarattja szerént botsátott-ki. És, hogy ez a' jus megtalálja a' maga' teljes hasznávéletét; a' határozottat-meg továbbá, hogy a' népnek jussa van, mikor már egy törvény kibotsátott annak megesmérését és végre-hajtását, egy szabott idő alatt, mely elég hosszú, a' többség által elmellőzni. Jobban meg fogja még a' konstitúziót határozni, meddig tartson a' kiszabott idő, hogy, se rövid, se hosszú

ne legyen. Olyan erős talpra akar a' St. galli konstitúció állíttatni. A' 4-dik és utolsó tzikkej nevezetesen, ez: A' Konstitúció nem esmér-meg — se Helységek' fő-jussát, se születését, se szeméjjét, se familiáét, se vagyonét. E' szerént, minden nemesi titulus' elő-fordulása és kifejezései a' köz eredetirásokban és alkudozásokban, meg nem eshet.

NÉMETORSZÁG

Fuld a, jan. 25. — Nagy szemet-szür ezen pillantatban az itteni püspöki Káptalan', valamint általában a' róm. katólikus Papság' formális hódoló-eskü letétele' nemakarása, a' hesseni Felsőbbség által töllök kívánt újj konstitúcióra; mint-hogy ebben, a' mint mondják, olyan meghatározások vannak, mellyek, mind az ő' lelkiesmeretjekkel, mint felsőbb kötelességgekkel, meg nem egyezhetők. Ide illik már a' konstitúció' 30-dik Tzikkeje: "Mind-en lakos teljes szabadságával él lelkies-méretében és hitvallásában." A' 150-dik Tz.: Hogy az olyan kerüloirásokat, melyekben nem tsak tsupa egyházi dolgok foglaltnak, szükséges a' Státus által helybe-hagyatni, és tsak ezzel lehet azokat kihirdetni és végre-hajtani, 's több effélék. — Sok tekiütetben méltó emlékezetre, kivált a' indító-okok' kifejtegetésére-nézve, mely által az eskü-letétel késleltetik, az ezen alkalommal a' püspöki-szék által kibotsáttatott közlés. Azomban, a' Kasselben egybe-gyült haza státusai, igen merőn tartották ezen dolog mellett magokat, azt nyilatkoztatván röviden ki, hogy "a' ki a' Választó-Hasseni konstitúcióra meg nem esküszik, eő ipső megszünik Kasseli pölgár lenni; és így, nem is viselhet közhivatalt, sem papit sem pölgárit:

AUSTRIA

Gallitziából, jan. 7. — A' varsói zivataros látványok, ha bár nem réppet nélkül is, hirtelen eloszló álmétkodásra

indítottak minket. Lehetett ugyan némely, Gallitziában 's egyszersmind a' Lengyelországban bírtokos Nemesektől (sujets mixtes), de még-inkább ezeknek a' fíjoktól a' Gallitziában tanuló Ifjúság között, legjobban pedig ama' számos elaljasodott Nemesektől, kik igen gögösök lévén ahhoz, hogy apró pölgári vagy katonai szolgálattal megelégednének, szükséggel küszködnek, és egy felfordulásnál, szeretnének nyerni, valami majmoló próbatételtől tartani; de — minden tendességben maradt. Üres, forró vérü hánykódó beszédek, a' lengyel Tanulóknak szokatlan tolongása a' Journálok' olvasásánál; mind-tsak ebből állott, a' mit eleinte a' fővárosban lehetett észre-venni. Nyúgalommal és megért ítélet között fogtak a' pölgári és katonai Felsőbbségek a' bátorságbatétel' tsupán első rendszabásaihoz; a' regementek nem szállították sürgetősebben be saját szabadságosaikat, mint szokás a' gyakorló táborban. A' Gallitziában rossz termés miatt támodott drágaság miatt kiütésben foglalatoskodó katonaságnak félbe kellett szakasztani útját; a' magazinok' és lerakó-tárok' örei megkettőztettek; a' kerülő-örök (kerülő = patrouille) gyakrabban elő-fordultak; a' pattantyúság kimutatta tábori ágyúinak egy kis részét; de ezt-sem sietőbbleg és nagyobb tüzzel, mint minden őszi hadifordulásoknál szokta. Morvaországból akarnak ennek embeiret megkettőztetni, valamint több seregrészek késsen állanak a' gallitziái határszélen benyomúlni, ha még benn nintsenek. Gallitzia' egész északi határszéleit őrzik a' járókelő-commandók, kiket a' földnépe örömmel és munkáson segít: mert a' gallitziái parasztnak kilentz-tized része, Veres Muszka (Rusznak), kiket a' Lengyelek megvetőleg néznek, 's ezért, az ő' őseinek meggyőzői és elnyomói ellen, eredeti keleti-keresztény hitvallások' meg-

ütalói ellen örökben jutott gyűlölségekben, mindég irtóztak titokban. A' Chlopi zki Gen. proclamatiója elő's-fel járt Gallitziában kéz alatt; még Lembergől is küldözték azt anonym alatt a' földesuraknak faluhelyekre; ámbár kár vala vele magokat fásasztani, mivel' a' gallitziái Gouvernement maga, valamint a' német, úgy a' lengyel lemergi Híradókban, minden törődés nélkül megengedte annak kiadását. Gallitziában, a' Birtokosok az austriai örök birtokokból bevándorlottakkal együtt, nagyobb-részt Ruszniaok, kik talán örömöstebb hadakoznának egy török Sandschak alatt, mint-sem a' Chlopi zki zászlója alatt Lengyelországért. Legmunkásabban állana ellent az unuitus görög Kle rus Gallitziá egyesülésének egy despota lengyel nemesrepublikával. A' frantzia és áng. Journalistákat tsak tévejgés vezette azon helybe-hagyó exclamatiókra a' varsói lázzadás eránt; talán úgy álmodoznak, hogy Varsóban a' pári si július napok' szabadságán törekednek, hogy elnyomott polgári és emberi állittassanak vissza: midőn ellenben az egész tzél tsak az, hogy a' Scytha oligarchiáját a' régi lengyel nemesrepublikának, az ő' egész tyranságával hozák vissza; azt akarják, hogy a' parasztember ismét tsak marha (res) és nem személy legyen. Ötet és a' Sidót kény szerént megölni, ismét tsak egynehany forint bírság lessz a' váltság. — Mint még mindenkor, úgy most is, lengyel asszonyok, kik sehol másutt nem hatalmaskodnak úgy férjeken, kezdették a' varsói zenebonát. Lehordván még itt a' Sidókat is annak illő módján, sok ironiát és sarcas must elmellőzve, azt mondja, hogy Lembergől és Gallitziának egyéb városaiból is, a' hol fő-oskolák vannak, sok száz tanuló Ifjak szöktek volna ki Varsóba. Ezen excentrica tekergés' elterjedése ellen, hatalmas, de mindég kímellő ellen-rend-

szabásokhoz nyúlt az austriai országlöszök. A' már kiszököttek' visszajövésekre 4 hetet szabott kegyelemmel együtt. A' kinn maradandókat pedig jószágjok' elfoglalásával és sok esztendei tömlöztözéssel inti; a' kivándorlásra tsábítókat, mint érdemlik, hadi törvényszék elébe fogják állítani. Ez a' keménység nem fog haszon nélkül maradni. A' jámbor, atyai intéseket, félelemre magyarázzák a' tsábítók. A' lengyel álomlátó nagyon hajlandó, még most azt képzelní magának a' lengyel republica egész helyre-állítása mellett; a' mi tsak különböző időkben volt a' Volgától-fogva az Oderen is túlig, s az északi tengertől a' Duna' torkáig, hogy semmi nemzet az egész világon, a' Frantziákat-se vévénki, nints oly' vitéz, oly' rettentő és oly' meggyőzhetetlen, mint az ő' nemzete. Ez az oka, hogy ő' a' kedvezést törődésnek a' szunnyadozó óriástól, magyarázza. Napoleon, tsak a' lengyel lántsásokkal hódoltatta-meg a' fel-világot, — ezzel vakították a' nagy és kis gyermekeket a' históriákban s beszédben. Nem kell azonban az egész nemzetet feltserélni a' nemzet' fördő-vendég-részeivel, nem kell azt el frantziásodott lengyel Urak és Dámákkal egyformán ítélni-meg, kik Párisban az ő' parasztembereiknek a' velejeket vesztegetik, tsúszvamászva, még a' pári si júliusi napokat is ditsérik; midőn magok között a' Párisiakat fantastáknak nevezik, mivel' a' népsalakat (motloch) ismét jussokhoz jutni engedik, kiket tsak agyon kellene verni vagy veretni.

Fontosabb tűnődést okozott biz' ennél Gallitziában a' cholera-nyavaja, midőn meghallották, hogy az, a' Podhorce folyóvíznél, mely Gallitziát Muszkaország-tól elválásztja, igen sok embert elseprett, és már Gallitziába is kezdett elerontani. De ennek, Isten' jóvóltából eleit vették. Jan. 14. — Vittek Lembergbe 14 Ifjat,

fegyverestől, erős lovasság-örizet alatt. Egy előbbi lengyel Fő-Tiszt vezérelte azokat, kit azokkal együtt megfogtak. Nem lehet itt félni az ilyen éretlen eszű eltsábítottaktól. Az igazi polgárok határtalan hűséggel viseltetnek az ő hasonlóhatatlan Attyokhoz, és felszóval ajánlják vagyonjokat, véreket a fő-város' tsendesége' fenn-tartására. Tsupán a falusi Tanulóokra szükség' valamennyire ügyelni.

BÉTSBŐL

Ő ts. k. Felsőge méltóztatott jan. 29-dikén költ fels. végzésében Fő-Tiszt. Adámkovits Mihály Apát-Urat és az Esztergomi Ns. Fő Káptalan' Kanonokját a Posonyi Kerületben Oskolák Fő Directorává kegyelmesen kinevezni.

Ő ts. k. Fge. méltóztatott febr. 2-kán költ kabinéti írása által Mgos. Hadali Hadaly Károly kir. Tanácsos Urat és a pesti kir. Universitásban Mathésist tanító Professort, nyugodalomra bocsátni, és Auszr. Tsász. Leopold Rendszerű Vitézkeresetjével kegyelmesen megajándékozni.

Ő ts. k. Fge. méltóztatott Fő Tiszt. Makay Thaddeus Urat Rimár-Szombathi Plebanust a' Rošnyói Ns. Káptalanban megüresült Kánonokságra kegyelmesen kinevezni.

Az Austriai ts. k. Kormányzéseknek febr. 1-ső napján kiadott Kerülő írása azt a' Fges. parantsolatot hirdeti, hogy lovakat nem tsak Lengyelországba, hanem Krakkó szabad városba sem szabad ezen-tül eladás végett kivinni.

GALLITZIA

Rendkívülvaló alkalmatosság tegnap este azt a' tudósítást hozta Bétsbe, hogy az Muszka tábor elkezdette hadi munkálódásait Lengyelország ellen, febr. 5-dikén Grodek-Nadbrzeny-n keresztül 1000 Kozák ment által 's bé Rubieszowba, és számos gyalogságból álló seregosztály rontott-be Uscilugon keresztül (a' Búg vize

mellett.) — Azokról a' helyekről, melylyek Galitzia határától távolabb esnek, természetesen, még tudósítások nem jöhettek.

LENGYELORSZÁG

A' Krakkói lázzadás' okának végezete (14-dik Szám). — "Miroszewski az ő' megkülömböztetett érdemeiért, melyeket az ő' díplomáján, egyenesen, mint a' muszka országlószéknek tett szolgálatja, voltak feljegyezve, a' pétervári Kabinéttól Kamarásúr-titulust nyert; 's ezzel meg nem elégedvén, a' Senatus' Praesesének Wodzickinek helybe-hagyásával, Krakkó városa' Politzidirectorának tette magát. Az Universitas-Kürátorának, Zaluskinak a' szövetségbe állása által, melyet Wodzicki és Miroszewski kötöttek, egy formalis Triumviratus támodott, mely — a' nélkül hogy a' konstitúcio' megígért megvisszafogásáról gondolkodtak volna — ideig-óráig a' kis tartományban, kényyére bitangolt. Nevezetesen Miroszewski szabadságot vett magának a' legkeményebb nyomorgatásokra és erőszaktelekre: Krakkó városa' polgárai, ok-feladás nélkül hányattak tömlőzre 's bántak velek ember-telenül; és ha némellyek a' tyrant kérdésre vették, — ki adta volna neki a' hatalmat, ilyen módon viselni magát egy szabad tartományban, elpirulás nélkül ezt felelte: senkinek-se tartozik ő számadás-sal; azt a' just, mely szerént ő magát viseli, maga adta magának, 's meg is fogja azt tartani tudni. Szint' ilyen kényt vett magának Zaluski — az esmeretes Nowosilzoff' barátja — az Universitasra-nézve; tettzése szerént tette 's letette a' Professorokat; Tanulókat, kiket finom spionok, patriotai hajlandósággal vádoltak, elfogtak és kiküldötték (fogva) az országból — 's a' muszka tömlőzőkbe hányták, Varsóban. — Ez a' provisorium 2 esztendeig tartott; a' konstitúcio függőben állott, és a' krakkói szabad Státus triumvirat-

uralkodássá vált, mely az elhalgatott helybehagyáson kívül a '3 Hatalom' részéről, mellyek a 'szabad státusnak saját függetlenségét és országlás módja' fenn-tartását garantirozták (védelmező kezességek alá vették), legkisebb igasságfundamentumot-sem mutathatott-elő. Wodzicki a 'legnagyobb zabolátlansággal munkálódott, mint a 'Státusnak fejedelmi Feje: tsak mikor már a 'frantzia és belga' revolúziók és insurrectiók Németország sok részében ezen mozgás' Lengyelországba-terjedését előre láttatták, kezdettek-el a 'krakkói Elölülőben is felindulni a 'tünődések: bejelentette ő, Konstantin Nagyherzegnnek a 'nyughatatlán állapotot, melyben Krakó volt, 's kért, élete' bátorságba-tételére-nézve, egy szakasz Kozákot a 'varosha. Egy muszka Tiszt, kit a 'Nagyherzég Krakkóba küldött, meggyőződött a 'panasz' helytelenségéről, mellyet Elölülő Úr elkövetett; 's az óhajva várt segedelem, oda-maradt. Minő Csúfságtelen volt az, milyen békeszerető, magát miképp' meggondoló és jó-hajlandóságú Krakkó' népessége, — az ő' tsendes magaviselete, megmutatta azt, a 'szomszéd lengyelországi felkelés mellett, eléggé; hogy végre a 'Triumvir' jármát lerázta, a 'részre-nembajló tanúk' egyesült állítássokra általunk elő-adott szerkezeteknél-fogva, senki-sem fog rajta tsudálkozni.

Varsó, jan. 27. — Lelewel Professor adott-be a 'jan. 24-dikei országgyűlés-ülésbe egy Adresset; mellyet a 'Varsóban lakó Lithauai, Volhyniai, Podoliai és Ukraniai-lakosok, a 'mint mondják, hazafisjok' rájuk-bizásából. Az aláírtak' száma 200 volt; 's jelentik az írásban, hogy ők a 'lengyel ügyekbajokhoz kaptsolják magokat. — A' következő napi ülésben, először, az egyesült Kamarákban azon eredetírásokat olvasták-fel, mellyek a 'ts. k. Kabinéttal volt alkudozást illeték, és

hosszas értekezések után azok felett, felállván az országgyűlés' Marsalja, az úgy gondolt megsértett constitutio' első Tzikkéjét egészen eltörteni, 's a 'királyszéket megürültnek nyilatkoztassák - ki. Ennek következéséül, minden szózatolás nélkül, a 'két Kamara' tagjainak egyet értő felkiáltásával, ezt a 'javallatot az országgyűlés helybe-hagyta.

A' varsói Híradó leírja rövid bőséggel a' Chlopicki Gen. katonai életét azon időszakon kezdve, melyben ő, már 1792-ben, Fehndrich rang alatt van alá-írva azon emlékirásnak, melyben a' lengyel katonaság a' Targowicai szövetség után, Pomiatowski Hgnek. egy Emlékpénzt (medaille) adott által ezen fenn-írással: Miles Imperatori. Nagy dolgokat vitt ez az ember végbe, kivált' Spanyolországban, Napoleon alatt, Lefebre Gen., Lannes és Suchet Marsalok' vezérsége alatt, kiről ez az utolsó így ír: "Le départ du "Général Chlopizki priva l'armée d'un "Officier de mérite fait pour s'elever au "premier rang." Januariusban hagyta ő oda Spanyolországot; decemberben, mint Brigados Gen. nagy sebet kapott ő Smolensknél a' Napoleon' gardájában, és tsak 1814-ben jött vissza Lengyelországba, a' hol ötet Sándor Tsászár Osztájos Generálságra emelte. Nem soká az után kérte elbhotsáttatását 's élte napjait megvonult tsendességben az utolsó lázzadásig.

A' burkus Staats-Zeitung jelenti Varsóból, jan. 27-dikén: "A' Népkövetek' Kamarája jan. 24-dikei ülésében, a' Marsal (Elölülő) a' Radziwil Hertzeg' nevében a' neki egy pólgártól Modlinski Képviselő által küldött messzelátót megköszöni, 's azt teszi hozzá, hogy a' Generalissimus reményli, hogy az ellenséghez mindig olyan közel fog lenni, hogy a' perspectívára nem lessz szüksége. — Ezen nevezetes, igen hosszan leírt ülés elő-adásá-

hoz, hozzá veti utól a' varsói Kuryr, hogy a' palota előtt össze gyűlt nép Czartoryski Hget, Ostrowski Marsalt és Niemcewicz Stáustitoknokot, az ülés felbomlásakor ezzel köszöntötte: fegyverrel fegyverrel! 's kísérte őket baza lakhelyeikre.

A' varsói Híradó szerént a' Hertzeg, Radziwil Mihály, azon nap' a' mely nap' ötöt az országgyűlés Fővezérnek választotta, a' Kamarában, a' Senatus' Elölülője' széke-felé lépintve, azt mondja: azon feltétel alatt veszi-fel a' fővezérséget, hogy neki szabadságában álljon hadi tapasztalásu Tiszteket venni maga mellé: azonkívül, azon esetre, ha a' táborozás' foljtával, valami különös megkülömböztetett Genie (tűzeszü) bontakozna-ki; szabad legyen neki a' sereg' vezérlését által adnia.

HIRDETÉS 2-szor

Egy F. Udvari Végzésnél-fogva, ezen Erdélyi Nagyszebenben találtató Fiscalis-Jószágok és Só-aknál lévő Fiscalis-Oeconomiák Kótyavetye útján, a' többet Ígérőnek, 1851-dik esztendő' május-hónapja' 1-ső napján kezdődve, Tizenöt egymásután következő esztendőkre, azaz, 1846-dik esztendő' április-hónapja' végéig, haszonbérbe ki fognak adattatni.

Az ezen Jószágok' Kótyavetye mellett leendő haszonbérbe-adása, az alább megnevezett napokon, és helyeken fog megadni. — Krakkó, Tibur, Kiralyzata, Benedek, Magyar- és Oláh-Boros Botsárdra, valamint Póstelke, Mártontelke, és Vízaknára-nézve, 1851-dik esztendő' mártzius-hónapja' 14-dik napján, Szebenben, a' K. Kintstári Praesidialis Hivatal' Celláriáján. — Köteland, F. Zsuk, F. Szováth, Kološra-nézve, a' nevezett esztendő és hónap' 19-dik napján, Kološváratt a' Harmintzadi Hivatalnál; Thordára-nézve, a' nevezett esztendő és hónap 22-dik napján, az odaváló Só-Tisztségnél. — M. Új-

vár-ra-nézve, az említett esztendő' és hónap' 26-dik napján, N. Enyeden, az odaváló Fiscalis-Ügyész László Istvánnal. — Farnadia, Kajanel, Besán, valamint N. Rápol, és Szatsal, Rhea, Csopea, Szentpéterfalvára-nézve az ismételt esztendő' és hónap' 29-dik napján. Déván a' K. Fiscalis Kastélyban. — A' Kótyavetye minden fenn- említett helyeken, és napokon reggeli 9 órákor fog kezdődni.

N. Szeben, jan. 31-kén 1851.

EMBER-KERESÉS

Egy született Magyar, egészséges, németül jól tudó, Hivatal nélkül szabadon élő, megért tanult emberre van szükség, ki a' tudományos foglalatosságot természettel, a' dolgot halálból szereti, erkölcsi caractere, fedhetetlen. Belső tehetségeihez és munkásságához szabva, fizetése lessz 500 forintól 600-ig V. Cz.; melynek meghatározását egy hónapi munkája 's az alatt kibontakozó ügyessége vagy ügyetlensége fogja eldönteni. — Francozotti Levélét elfogad az Erdélyi Híradó' Kiadója.

o—o

Elő-postája, a' Ntzi. Társalkodó' következő 9-dik Számjában kijövendő Értekezésnek.

Az idei Nemzeti Társalkodóban, az Alvátzai ferdőről valami értekezést olvastam, mely engem és a' publicumot nagyon interestessálja. Erre egy kis jegyzést a' tulsó lapon én is adok-bé; méltóztasson azt a' Nemzeti Társalkodóban közönségesse tenni, és ha valami hibát lát benne, böltsesége szerént megigazítani. A' ki 'sat. (A' HM-el jegyzet horitéku Híradót Olvasók' kedvéért legyen ez a' Jelentés).

—O—

Egy jó-hosszú, nem könnyen dülő, könnyű még is erős, utazó kotsit, keres egy Úri ember, eladót.